

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Lemańska (przewodniczący)

SSN Paweł Księżak

SSN Adam Redzik (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania A.R.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 7 czerwca 2022 r.

w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na dwa stanowiska asesorskie w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gdańsku, ogłoszone w Monitorze Polskim z 2019 r., poz. 353,

z udziałem A.O. i J.C.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 18 lipca 2023 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

I.

A.R. (dalej również: „Skarżąca”) wniosła odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa (dalej również: „Rada” albo „KRS”) nr [...] z 7 czerwca 2022 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na dwa stanowiska asesorskie w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gdańsku, ogłoszone w Monitorze Polskim z 2019 r., poz. 353. Powołaną uchwałę zaskarżyła

w całości, zarzucając sprzeczność z prawem, tj. naruszenie przepisów postępowania oraz powiązanych z nimi przepisów ustrojowych, mające istotny wpływ na wynik sprawy:

1) art. 390²⁰ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS - poprzez podjęcie uchwały bez uwzględnienia wykładni dokonanej przez Sąd Najwyższy w wyrokach z 9 grudnia 2020 r., I NO 128/20, i z 16 lutego 2022 r., I NKRS 98/21, wydanych w niniejszej sprawie i przekazujących sprawę Radzie do ponownego rozpatrzenia, mimo związania Rady tą wykładnią;

2) art. 33 ust. 1 i art. 35 ust. 2 pkt 2 u.KRS w zw. z art. 6a § 4 i 5 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. - Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz.U. 2021, poz. 137, dalej: „p.p.s.a.”) - poprzez podjęcie uchwały z uwzględnieniem oceny kandydatów dokonanej bez podstawy prawnej przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów WSA w Gdańsku 15 listopada 2019 r.;

3) art. 33 ust. 1 i art. 35 ust. 2 w zw. z art. 42 ust. 1 u.KRS (także w zw. z art. 6a § 1 pkt 1 w zw. z art. 6 § 1 pkt 6 p.u.s.a.) - poprzez podjęcie uchwały bez dopełnienia obowiązku wszechstronnego rozpatrzenia sprawy i uwzględnienia, racjonalnie ocenionych, wszystkich zgromadzonych w postępowaniu materiałów, co przejawiało się w wyciąganiu przez Radę dowolnych wniosków, sprzecznych z tym materiałem, z pominięciem istotnych okoliczności sprawy ujawnionych w toku postępowania, a mających wpływ na ocenę spełnienia przez kandydatów ustawowych kryteriów, zaś ogólnikowe uzasadnienie zaskarżonej uchwały nie pozwala przyjąć, że kandydatury te zostały ocenione rzetelnie, z zastosowaniem przejrzystych, jednolitych i sprawiedliwych kryteriów selekcyjnych,

- co doprowadziło do przyjęcia, że kandydatura Skarżącej spełnia w stopniu niższym, oceniane łącznie, ustawowe kryteria wyboru na stanowisko asesora sądowego w sądzie administracyjnym, w tym zwłaszcza wyróżniania się wiedzą w dziedzinie prawa administracyjnego, niż kandydaci przedstawieni Prezydentowi RP przez Radę w zaskarżonej uchwale do pełnienia tego urzędu.

Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez Radę.

II.

II.1. W „Monitorze Polskim” z 2019 r., poz. 353, opublikowane zostało obwieszczenie Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z 4 kwietnia 2019 r. o dwóch wolnych stanowiskach asesorskich w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gdańsku.

II.2. Na wymienione wyżej dwa wolne stanowiska asesorskie zgłosili się:

- J.C. - radca prawny - Okręgowa Izba Radców Prawnych w [...],
- R.D. - starszy asystent sędziego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w [...],
- J.D. - starszy asystent sędziego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w [...],
- A.C. - starszy asystent sędziego w Naczelnym Sądzie Administracyjnym,
- E.K. - referendarz sądowy w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w [...],
- A.O. - referendarz sądowy w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w [...],
- M.P. - starszy asystent sędziego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w [...],
- A.R. - starszy referendarz sądowy w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w [...],
- M.S. - wiceprezes Samorządowego Kolegium Odwoławczego w [...],
- J.W. - starszy asystent sędziego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w [...],
- A.Z. - doradca podatkowy.

II.3. Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą nr [...] z 19 lutego 2020 r. przedstawiła Prezydentowi RP wniosek o powołanie J.C. i A.R. do pełnienia urzędu na dwa stanowiska asesorskie i nie przedstawiła wniosku o powołanie R.D., J.D., A.C., A.O., M.P. i A.Z. na te stanowiska.

Spośród osób nieprzedstawionych do powołania A.O. i A.Z. złożyli do Sądu Najwyższego odwołania od powyższej uchwały. Pozostali uczestnicy nie złożyli odwołań, wobec czego uchwała nr [...] z 19 lutego 2020 r. w odniesieniu do tych kandydatów jest prawomocna.

II.4. Wyrokiem z 9 grudnia 2020 r., I NO 128/20, Sąd Najwyższy uwzględnił wniesione odwołania, uchylił zaskarżoną uchwałę i przekazał sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

II.5. Po ponownym rozpoznaniu sprawy Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą nr [...] z 9 marca 2021 r. przedstawiła Prezydentowi RP wniosek o powołanie J.C. i A.O. do pełnienia urzędu na dwa stanowiska asesorskie w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gdańsku oraz nie przedstawiła Prezydentowi RP wniosku o powołanie A.R. i A.Z. na to stanowisko.

II.6. Odwołanie od powyższej uchwały wniosła A.R. Sąd Najwyższy wyrokiem z 16 lutego 2022 r., I NKRS 98/21, uchylił powyższą uchwałę w zaskarżonym zakresie i przekazał Radzie do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd Najwyższy wskazał, że Rada nie wyjaśniła w przekonujący sposób, dlaczego jej zdaniem odwołująca się nie wypełnia kryterium wskazanego w art. 6a § 1 pkt 1 w zw. z art. 6 § 1 pkt 6 p.u.s.a. Ponadto Sąd Najwyższy wskazał, że analiza uzasadnienia zaskarżonej uchwały pozwala stwierdzić, że zostały naruszone wymagania przewidziane w art. 42 u.KRS, ponieważ zaniechano obowiązku wszechstronnego rozpatrzenia sprawy i uwzględnienia, racjonalnie ocenionych, wszystkich zgromadzonych w postępowaniu materiałów, co przejawiało się w wyciąganiu dowolnych wniosków, sprzecznych z materiałem, z pominięciem istotnych okoliczności sprawy ujawnionych w toku postępowania, a mających wpływ na ocenę spełnienia przez kandydatów ustawowych kryteriów. Ogólnikowe uzasadnienie nie pozwala zatem ustalić, że kandydatury zostały ocenione rzetelnie, z zastosowaniem przejrzystych, jednolitych i sprawiedliwych kryteriów selekcyjnych, co w konsekwencji doprowadziło do przyjęcia, że kandydatura odwołującej się spełnia w stopniu niższym, oceniane łącznie, ustawowe kryteria wyboru na stanowisko asesora sądowego w sądzie administracyjnym (w tym zwłaszcza wyróżnianie się wiedzą w zakresie prawa administracyjnego) niż kandydaci przedstawieni Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia tego urzędu.

II.7.1. Po kolejnym rozpatrzeniu sprawy Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą nr [...] z 7 czerwca 2022 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na dwa stanowiska asesorskie w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gdańsku przedstawiła Prezydentowi RP wniosek o powołanie J.C. i A.O. do

pełnienia urzędu na dwa stanowiska asesorskie w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gdańsku (pkt 1) oraz nie przedstawiła wniosku o powołanie A.R. do pełnienia tego urzędu.

II.7.2. W uzasadnieniu uchwały Rada wskazała, że w celu przygotowania sprawy do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady Przewodnicząca Rady wyznaczyła Zespół członków Rady (dalej: Zespół), zawiadomiła Ministra Sprawiedliwości o jego powołaniu oraz o sprawach indywidualnych przekazanych Zespołowi w celu przygotowania ich do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady. Minister Sprawiedliwości nie przedstawił opinii w trybie art. 31 ust. 2b u.KRS.

Na posiedzeniu 6 czerwca 2022 r. Zespół omówił kandydatów, odbył naradę i uznał, że materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie. Podczas głosowania członków zespołu na J.C. oddano 3 głosy „za”, przy braku głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”. Na A.O. oddano 3 głosy „za”, nie oddając głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”, a na A.R. oddano 1 głos „za”, przy 1 głosie „przeciw” i 1 głosie „wstrzymującym się”. W posiedzeniu nie uczestniczył przedstawiciel Krajowej Rady Radców Prawnych, zawiadomiony o terminie posiedzenia.

W wyniku powyższego głosowania Zespół przyjął stanowisko o rekomendacji J.C. i A.O. na dwa stanowiska asesorskie w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gdańsku. Wniosek taki, w ocenie zespołu, jest w pełni uzasadniony treścią załączonych ocen kwalifikacji kandydatów, informacjami dotyczącymi posiadanego przez nich doświadczenia zawodowego, w tym doświadczenia w stosowaniu przepisów prawa, opiniami służbowymi, poparciem środowiska sędziowskiego.

Według uzasadnienia zaskarżonej uchwały, przedstawiając powyższe stanowisko Zespół kierował się dyspozycją art. 35 u.KRS, zgodnie z którym, jeżeli na stanowisko asesorskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, zespół opracowuje listę rekomendowanych kandydatów, przy ustalaniu kolejności na liście kierując się przede wszystkim oceną ich kwalifikacji, a ponadto uwzględniając doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje,

publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, a także opinię kolegium i ocenę zgromadzenia właściwego sądu.

Wskazano też, że Zespół kierował się także wymaganiem z art. 6 § 1 pkt 6 w zw. z art. 6a § 1 pkt 1 p.u.s.a. i uwzględnił: stopień posiadanej przez kandydatów wiedzy w dziedzinie administracji publicznej oraz prawa administracyjnego i innych dziedzin prawa związanych z działaniem organów administracji publicznej.

Ponadto Zespół wskazał, że J.C. wyróżnia się wysokim poziomem wiedzy w dziedzinie administracji publicznej oraz prawa administracyjnego, a jego praca i kwalifikacje zostały ocenione pozytywnie. A.O. posiada doświadczenie zawodowe w pracy na stanowisku asystenta sędziego oraz referendarza w wojewódzkim sądzie administracyjnym, prowadzi zajęcia dydaktyczne z zakresu prawa administracyjnego i postępowania administracyjnego, a jego praca i kwalifikacje zostały ocenione pozytywnie.

II.7.3. W trakcie posiedzenia KRS 7 czerwca 2022 r. na:

- J.C. oddano 20 głosów „za”, nie oddając głosów „przeciw”, ani „wstrzymujących się”, przy udziale 20 osób, w rezultacie czego uzyskał wymaganą bezwzględną większość głosów,
- A.O. oddano 16 głosów „za”, nie oddając głosów „przeciw”, przy 4 głosach „wstrzymujących się” (przy udziale 20 osób), w rezultacie czego uzyskał wymaganą bezwzględną większość głosów,
- A.R. oddano 3 głosy „za” oraz 1 głos „przeciw”, przy 14 głosach „wstrzymujących się” (przy udziale 18 osób), w rezultacie czego nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów.

W rezultacie Rada uznała, że Prezydentowi RP zostanie przedstawiony wniosek o powołanie J.C. i A.O. do pełnienia urzędu na dwa stanowiska asesorskie w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gdańsku.

II.7.4. W uzasadnieniu uchwały przedstawiono szczegółowo życiorysy zawodowe kandydatów wraz z podsumowaniem sporządzonych na potrzeby postępowania ocen kwalifikacji. Sylwetki wskazanych kandydatów oraz Skarżącej przedstawiono następująco:

[...]

Ocenę kwalifikacji J.C. sporządzili D.K. i P.M. - sędziowie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [...]. Stwierdzili, że kandydat spełnia wymagania formalne, aby ubiegać się o powołanie na stanowisko asesora w wojewódzkim sądzie administracyjnym, a jego wykształcenie, ukończone szkolenia oraz dotychczasowe dokonania zawodowe, obrazujące posiadaną wiedzę, uzasadniają przyjęcie, że spełnia przesłankę wyróżniania się wysokim poziomem wiedzy w dziedzinie administracji publicznej oraz prawa administracyjnego i innych dziedzin prawa związanych z działaniem administracji publicznej. Podkreślili, że przeprowadzona analiza wskazuje, że opiniowany posiada wiedzę w dziedzinie prawa materialnego i procesowego, prawidłowo dokonuje wykładni prawa, przeprowadza należycie analizę problemów prawnych, zna orzecznictwo sądowe oraz poglądy doktryny prawa. Ponadto wyrazili pogląd, że kandydat jest osobą posiadającą umiejętność samodzielnego podejmowania decyzji oraz jasnego wyrażania własnego stanowiska, dodatkowo jego wiedza i predyspozycje intelektualne, przesłanki osobowościowe oraz doświadczenie zawodowe uzasadniają uznanie, że spełnia wymagania umożliwiające ubieganie się o stanowisko asesora sądowego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gdańsku.

[...]

Ocenę kwalifikacji A.O. sporządzili I.W. i B.A. - sędziowie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [...]. Z oceny tej wynika, że kandydat posiada umiejętność prawidłowego sporządzania uzasadnień, ogromną wiedzę i umiejętność jednoznacznego formułowania stanowiska kończącego wywody prawne, w tym logicznej konstrukcji uzasadnień. Sprawnie posługuje się językiem prawniczym. Treść sporządzanych przez kandydata uzasadnień świadczy o bardzo dobrej znajomości przepisów materialnego prawa administracyjnego oraz przepisów postępowania administracyjnego, jak również o umiejętnym stosowaniu tych przepisów w praktyce. Projekty uzasadnień cechuje przy tym zwięzłość i jasność wyrażonego stanowiska, które częstokroć zostaje wsparte trafnie dobranym orzecznictwem Naczelnego Sądu Administracyjnego, wojewódzkich sądów administracyjnych, Trybunału Konstytucyjnego, a także poglądami doktryny. Wszystkie kontrolowane projekty zostały niemal w całości zaakceptowane przez

sędziów, z którymi opiniowany współpracował. Kandydat terminowo i starannie wykonuje powierzone zadania, sprawnie i samodzielnie wyszukuje informacje, formułuje prawidłowe wnioski i proponuje właściwe rozwiązania w celu skutecznego wykonania powierzonych zadań. Rozpoczynając pracę w charakterze referendarza, kandydat, w związku z długotrwałą nieobecnością innych referendarzy, musiał wykonywać czynności referendarskie we wszystkich wydziałach sądu, przy czym ze swoich podwojonych lub potrojonych obowiązków wywiązywał się doskonale, pomimo braku doświadczenia. Konkludując, opiniujący stwierdzili, że A.O. wykonywał i wykonuje obowiązki referendarza, jak i asystenta sędziego wzorowo, cechuje się wysoką kulturą osobistą oraz nienaganną postawą. Cechy charakteru, posiadana wiedza, a także długoletnia praktyka wykonywania pracy w sądach, obrazująca bardzo dobre umiejętności analityczne i organizacyjne kandydata, jak również jego umiejętność zespołowej współpracy, w pełni uzasadniają wniosek, że będzie prawidłowo wykonywał obowiązki asesora.

[...]

Ocenę kwalifikacji A.R. sporządziły E.R. - sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego i J.S. - sędzia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [...]. Stwierdziły, że kandydatka we wszystkich badanych sprawach sporządziła uzasadnienia prawidłowo, przy czym ich treść wskazuje na ogólną wiedzę z zakresu prawa materialnego i procesowego oraz bardzo dobrą znajomość orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego, wojewódzkich sądów administracyjnych, Trybunału Konstytucyjnego, a także orzecznictwa unijnego i poglądów doktryny. Opiniowana sprawnie posługuje się językiem prawniczym. Sporządzane przez nią projekty uzasadnień były aprobowane przez sędziego sprawozdawcę bez zastrzeżeń. Cechuje je wysoki poziom merytoryczny, zaś motywy rozstrzygnięcia przedstawiane są bardzo starannie, zawierają prawidłową analizę prawną i logiczne wywody. Opiniujące stwierdziły, że kandydatka wykonuje obowiązki referendarza, jak i obowiązki asystenta bardzo dobrze. Posiada szeroką wiedzę prawniczą, którą umiejętnie wykorzystuje, pełniąc obowiązki asystenta sędziego, a jednocześnie cechuje ją wysoka kultura osobista i nienaganna postawa – jest uprzejma i taktowna w stosunku do sędziów i współpracowników. Uwzględniając zatem efekty pracy opiniowanej, wcześniejsze pozytywne opinie w zakresie wykonywania przez nią

obowiązków referendarza oraz obowiązków asystenta sędziego, jej bardzo dobre przygotowanie zawodowe, wiedzę, a także posiadane cechy osobiste, oceniające stwierdziły, że kandydatka będzie prawidłowo wykonywała obowiązki asesora sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym.

Kandydatka otrzymała krytyczne uwagi w ocenie okresowej za okres od 1 października 2019 r. do 30 września 2021 r. Złożyła sprzeciw od oceny, Prezes Sądu odmówił jednak sporządzenia nowej oceny okresowej.

Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła, że uczestnicy postępowania, pretendujący do objęcia stanowiska asesorskiego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gdańsku, spełniają formalnie wszystkie kryteria wyboru, a zatem zadaniem Rady było przeprowadzenie weryfikacji i dokonanie wyboru tej osoby, która spełnia wszystkie kryteria – oceniane łącznie - najpełniej i w najwyższym stopniu.

Rada wskazała, że przy podejmowaniu decyzji uwzględniła: stopień posiadanej przez kandydatów wiedzy w dziedzinie administracji publicznej oraz prawa administracyjnego i innych dziedzin prawa związanych z działaniem administracji publicznej, oceny kwalifikacyjne i doświadczenie zawodowe. Rada stwierdziła też, że uwzględniła wskazania Sądu Najwyższego.

Uzasadniając podjętą decyzję KRS zwróciła uwagę, że J.C. posiada wieloletnie, bogate i różnorodne doświadczenie zawodowe, zdobyte na stanowisku asystenta sędziego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w [...] oraz w związku z wykonywaniem zawodu adwokata i radcy prawnego. Kandydat ten ukończył aplikację sądową i złożył egzamin sędziowski, jak również ukończył - z oceną dobrą - stanowiącą *quasi* aplikację sądowoadministracyjną, zorganizowane przez Naczelny Sąd Administracyjny szkolenie dla asystentów sędziego. Uzyskał wysoką ocenę kwalifikacji i niewątpliwie wyróżnia się poziomem wiedzy w dziedzinie administracji publicznej oraz prawa administracyjnego, jak również od wielu lat stosuje prawo administracyjne w swojej praktyce zawodowej.

Oceniając A.O. Rada wzięła pod uwagę jego również wieloletnie i zróżnicowane doświadczenie zawodowe, zdobyte na stanowiskach asystenckich w sądownictwie powszechnym, jak i w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w [...] oraz na stanowisku referendarza sądowego w tym sądzie.

Rada uwzględniła także jego doświadczenie dydaktyczne, koncentrujące się na zagadnieniach związanych z prawem administracyjnym i administracją publiczną. Wybrany kandydat również ukończył aplikację sądową (złożył egzamin sędziowski), jak i szkolenie - z oceną dobrą oraz otrzymał wysoką ocenę kwalifikacyjną, z której wynika, że wzorowo wykonuje obowiązki zawodowe. Zdaniem KRS A.O. wyróżnia się poziomem wiedzy w dziedzinie administracji publicznej oraz prawa administracyjnego, jak również od wielu lat stosuje prawo administracyjne w swojej praktyce zawodowej.

Oceniając kandydaturę Skarżącej Rada wskazała, że posiada ona najdłuższy spośród kandydatów ogólny staż zawodowy, otrzymała także pozytywną ocenę kwalifikacyjną i wykazuje się odpowiednim poziomem wiedzy w dziedzinie administracji publicznej oraz prawa administracyjnego, jak również od wielu lat stosuje prawo administracyjne w swojej karierze zawodowej. Rada stwierdziła, że, oceniając tę kandydatkę nie mogła jednak pominąć krytycznych uwag dotyczących jej postawy w środowisku zawodowym, zawartych w ocenie okresowej pracy za okres od października 2019 r. do września 2021 r. Wynika z niej brak zaangażowania A.R. w pełnienie czynności asystenckich, mimo że jest to przyjęta i powszechna praktyka w Sądzie Administracyjnym w [...]. Z pisma Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [...], w którym odmówił on sporządzenia nowej oceny okresowej, wynika, że sędziowie niechętnie chcą współpracować z kandydatką, jak również wyrażają ustnie negatywne opinie na temat jej zachowania, przy czym jednocześnie Prezes Sądu stwierdził, że nie ma zastrzeżeń co do jakości sporządzanych przez nią projektów lub też wykonywanych zadań referendarskich. Powyższe wątpliwości co do postawy zawodowej kandydatki potwierdzają wyniki głosowań na posiedzeniu Kolegium i Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [...]. A.R. otrzymała zdecydowanie najniższą spośród kandydatów opinię Kolegium, jak i ocenę Zgromadzenia Ogólnego Sędziów (na posiedzeniu Zgromadzenia kandydatka uzyskała więcej głosów „przeciw” i „wstrzymujących się” niż głosów „za”).

II.7.5. Rada wskazała, że zdecydowała o przedstawieniu z wnioskiem o powołanie kandydatów, którzy nie tylko uzyskali wysokie oceny kwalifikacji, ale ponadto

otrzymali najwyższe poparcie zarówno Kolegium, jak i Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [...], a do ich postawy zawodowej nie zgłoszono żadnych zastrzeżeń i uwag. Uwagi te zgłoszono natomiast w stosunku do A.R. O braku wyboru tej kandydatki zdecydował więc przede wszystkim brak poparcia środowiska sędziowskiego, a także – wynikające ze zgromadzonej dokumentacji – wątpliwości Rady co do właściwej postawy zawodowej kandydatki. Rada podkreśliła, że jej zadaniem jest wybór osoby o nieskazitelnym charakterze i dającej rękojmię właściwego wykonywania obowiązków sędziowskich, a konieczność uwzględnienia opinii i rekomendacji dotyczących kandydatki, jak i opinii środowiska sędziowskiego wynika wprost z art. 35 ust. 2 u.KRS.

II.7.6. Krajowa Rada Sądownictwa podkreśliła, że uwzględniła poparcie Kolegium Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [...] oraz stanowisko Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [...]. Kolegium Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [...] na posiedzeniu 8 listopada 2019 r. oceniło kandydatów na dwa stanowiska asesorskie w tym Sądzie, przyznając: J.C. - 30 pkt, A.O. - 40 pkt, A. R. - 16 pkt. Z kolei Zgromadzenie Ogólne Sędziów Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [...] na posiedzeniu 15 listopada 2019 r. zaopiniowało J.C. - 9 głosami „za”, przy braku głosów „przeciw” i 7 głosach „wstrzymujących się”, A.O. - 16 głosami „za”, przy braku głosów „przeciw” i wstrzymujących się, a A.R. - 3 głosami „za”, przy 6 głosach „przeciw” i 7 głosach „wstrzymujących się”.

III.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

III.1. Według art. 44 ust. 1 zd. 1 u.KRS, uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały KRS z prawem, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Wynikające z powołanego artykułu prawo zaskarżenia uchwały Rady dotyczy uchwał podejmowanych w sprawach należących do jej kompetencji, w tym wymienionych w art. 3 ust. 1 pkt 1 u.KRS sprawach o rozpatrzenie i ocenę kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, a zatem również w rozpoznawanej sprawie.

Ustanowienie trybu odwoławczego do Sądu Najwyższego od uchwał KRS sprawia, że przedmiot postępowania w kwestii oceny kandydata i przedstawienia wniosku o jego powołanie na stanowisko sędziego ma charakter sprawy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP (tak: wyrok TK z 27 maja 2008 r., SK 57/06), która powinna podlegać kontroli sądowej w zakresie właściwym tego rodzaju sprawom, tj. pod kątem legalności i przestrzegania stosownych procedur prawnych oraz poszanowania praw obywateli, w tym wynikających z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji RP, zasad równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania oraz demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej.

II.2. Kognicja Sądu Najwyższego przy rozpoznawaniu odwołań od uchwał KRS w sprawach nominacji sędziowskich obejmuje wyłącznie badanie, czy zaskarżona uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. Krajowa Rada Sądownictwa dysponuje szerokim zakresem swobody wyboru kandydatów przedstawianych Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie. Sąd Najwyższy nie dysponuje przy tym kompetencją do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydatów na stanowisko sędziowskie, ani decydowania o tym, który z nich powinien zostać przedstawiony Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu sędziego (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 20 października 2009 r., III KRS 13/09; z 5 sierpnia 2011 r., III KRS 10/11; z 5 sierpnia 2011 r., III KRS 10/12; z 12 lutego 2014 r., III KRS 1/14; z 4 kwietnia 2013 r., III KRS 173/13; z 4 kwietnia 2013 r., III KRS 172/13, z 15 maja 2013 r., III KRS 197/13). W orzecnictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że sprawowana przezeń kontrola obejmuje w szczególności ocenę czy KRS w odniesieniu do wszystkich uczestników procedury nominacyjnej zastosowała przejrzyste, jednolite i sprawiedliwe kryteria selekcyjne (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 6 października 2015 r., III KRS 50/15; z 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; z 9 maja 2019 r., I NO 35/19; z 10 października 2019 r., I NO 142/19; z 27 maja 2020 r., I NO 41/19).

W orzecnictwie przyjmuje się jednak również, że do Sądu Najwyższego należy ustalenie, czy przy dokonywaniu oceny kandydatów Rada nie przekroczyła granic swobodnego uznania (wyroki Sądu Najwyższego: z 13 lipca 2012 r.,

III KRS 17/12; z 7 listopada 2016 r., III KRS 27/16; z 17 czerwca 2020 r., I NO 155/19; z 1 lipca 2020 r., I NO 156/10; z 19 stycznia 2021 r., I NKRS 8/21; z 9 marca 2021 r., I NKRS 3/21; z 13 marca 2021 r., I NKRS 13/21; z 26 maja 2021 r., I NKRS 41/21). Wskazuje się, że swoboda wyboru kandydatów, którzy zostaną przedstawieni Prezydentowi RP, nie jest nieograniczona, a wyboru kandydatów nie można odrywać od ustawowych przesłanek czy zgromadzonej w sprawie dokumentacji (wyroki Sądu Najwyższego: z 3 czerwca 2019 r., I NO 36/19; z 1 lipca 2020 r., I NO 17/20).

III.3. Według art. 33 ust. 1 u.KRS w sprawach indywidualnych Rada podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone. W orzecznictwie wskazuje się, że Rada nie może pominąć istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z udostępnionej dokumentacji lub wyjaśnień, czy innych zebranych dowodów, ani dokonać ustaleń sprzecznych z tym materiałem, zaś samo rozstrzygnięcie powinno być wynikiem wszechstronnego rozważenia wszystkich aspektów sprawy w sposób, który nie był dowolny (wyroki Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2012 r., III KRS 11/12; z 22 maja 2012 r., III KRS 14/12, z 15 lutego 2019 r., I NO 14/19; z 20 listopada 2019 r., I NO 19/19; z 2 lutego 2021 r., I NKRS 10/21; z 16 czerwca 2021 r., I NKRS 54/21).

III.4. Zgodnie z art. 42 ust. 1 u.KRS uchwały Rady w sprawach indywidualnych wymagają uzasadnienia. Powołany przepis nie określa wprost wymaganej treści uzasadnienia uchwał nominacyjnych KRS. Na podstawie orzecznictwa Sądu Najwyższego można stwierdzić, że celem uzasadnienia jest po pierwsze wykazanie, że uchwała została podjęta po wszechstronnym rozważeniu okoliczności sprawy (m.in. wyrok Sądu Najwyższego z 4 kwietnia 2013 r., III KRS 172/13), po drugie umożliwienie osobom zainteresowanym rozstrzygnięciem Rady poznanie okoliczności, które przesądziły o podjęciu decyzji co do rekomendacji danej kandydatury bądź braku takiej rekomendacji, a po trzecie umożliwienie Sądowi Najwyższemu przeprowadzenie kontroli uchwały KRS, w zakresie przyznanym mu

przez ustawodawcę (m.in. wyrok Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2019 r., I NO 38/19).

III.5. Przechodząc do rozpoznawanej sprawy wskazać należy, że odwołanie dotyczy postępowania konkursowego na dwa stanowiska asesorskie, w którym Sąd Najwyższy już dwukrotnie uchyłał uchwałę KRS i przekazywał sprawę do ponownego rozpoznania.

Uchwałą nr [...] z 19 lutego 2020 r. KRS przedstawiła z wnioskiem o powołanie Skarżącą oraz J. C. Sąd Najwyższy uchylił tę uchwałę wyrokiem z 9 grudnia 2020 r., I NO 128/20.

Z uzasadnienia wyroku wynika, że dla uwzględnienia odwołania rozstrzygające znaczenie miała ogólnikowość uzasadnienia oraz oparcie uchwały na arbitralnych kryteriach. Rada za decydujący argument uznała większe doświadczenie w wykonywaniu zawodu na „samodzielnym” stanowisku orzeczniczym bądź w wolnym zawodzie prawniczym (s. 19 uzasadnienia). Sąd Najwyższy zwrócił też uwagę, że nie wyjaśniono należycie odrzucenia kandydatury A.O., mającego największe poparcie Kolegium i Zgromadzenia Ogólnego WSA w [...] (s. 21 uzasadnienia).

Uchwałą nr [...] z 9 marca 2021 r. KRS przedstawiła z wnioskiem o powołanie A.O. i J.C.

Sąd Najwyższy uchylił tę uchwałę wyrokiem z 16 lutego 2022 r., I NKRS 98/21, stwierdzając, że KRS nie wyjaśniła przekonująco, dlaczego Skarżąca nie wypełnia kryterium wskazanego w art. 6a § 1 pkt 1 w zw. z art. 6 § 1 pkt 6 prawa o ustroju sądów administracyjnych tj. wyróżniania się wysokim poziomem wiedzy w dziedzinie administracji publicznej oraz prawa administracyjnego i innych dziedzin prawa związanych z działaniem organów administracji publicznej; (s. 11 uzasadnienia). Ponadto wskazano, że Rada nie wyjaśniła w wymagany sposób, jakie kryteria zadecydowały o nieprzedstawieniu Skarżącej z wnioskiem o powołanie.

III.6. Analizując zaskarżoną uchwałę zauważyć należy, że tym razem Rada wskazała w uzasadnieniu, że o braku wyboru Skarżącej zadecydował przede wszystkim brak

poparcia środowiska sędziowskiego, a także – wynikające ze zgromadzonej dokumentacji – wątpliwości Rady co do właściwej postawy zawodowej kandydatki.

Nie ulega wątpliwości, że Skarżąca uzyskała najniższe poparcie zarówno Kolegium, jak i Zgromadzenia Ogólnego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [...]. W materiałach postępowania znajduje się również ocena okresowa zawierająca uwagi krytyczne pod jej adresem. Skarżąca w uzasadnieniu odwołania wskazała na przyczyny takiego stanu rzeczy, mającego wynikać z konfliktu personalnego z jednym z sędziów, jednak zweryfikowanie tych twierdzeń w postępowaniu przed Sądem Najwyższym nie jest możliwe i brak jest podstaw do zanegowania stanowiska organów samorządu sędziowskiego.

Sąd Najwyższy wskazuje, że argumentacja Skarżącej skoncentrowana na wykazaniu, iż jej kwalifikacje zasługują na najwyższą ocenę, wymagałaby przeprowadzenia postępowania w przedmiocie przebiegu kariery zawodowej. Takich kompetencji Sąd Najwyższy nie ma. Są one kompetencjami Krajowej Rady Sądownictwa. Jak wyżej wskazano, Sąd Najwyższy bada, czy w trakcie procedowania przed Radą doszło do naruszenia prawa, w tym przepisów dotyczących stosowania ustawowych kryteriów uwzględnianych w trakcie procedowania przed Radą (art. 35 ust. 2 u.KRS).

Zwrócić należy też uwagę na fakt, że treść zaskarżonej uchwały odpowiada stanowisku Zespołu członków Rady.

III.7. Poza wskazaną przez Radę różnicą (kryterium wskazane w art. 35 ust 2 pkt 2 u.KRS), zauważyć należy, że kwalifikacje kandydatów są podobne. Nie można w takim wypadku stwierdzić, że Rada dokonując oceny kandydatów przekroczyła granice uznania. Wszyscy kandydaci mają pozytywne oceny kwalifikacji oraz długi staż pracy i doświadczenie zawodowe.

III.8. W konsekwencji uchwała nie jest sprzeczna z prawem, gdyż – w przeciwieństwie do uchwały drugiej (uchylonej, a omówionej w części II uzasadnienia), Rada wskazała kryteria wyboru, oparte na istniejących okolicznościach faktycznych, które różnicują kandydatów mających porównywalne kwalifikacje.

III.9. W świetle powyższego Sąd Najwyższy oddalił odwołanie.

[as]